

TOVERI

Lännen Suomalaisen Työväestön Äänenkannattaja

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:	
Yksi vuosikerta ..\$5.50	Kuusi kuukautta \$3.00
Kolme kuukautta ..\$1.60	Yksi kuukausi ..\$0.60
Canadaan, Suomeen ja ulkomaille:	
Yksi vuosikerta ..\$8.50	Kuusi kuukautta \$4.50
SUBSCRIPTION RATES in the United States:	
One Year ..\$5.50	Six Months ..\$3.00
Three Months ..\$1.60	One Month ..\$0.60

No. 134 KESKIVIKKONA, KESÄK. 9 P.—WED., JUNE 9 1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

NÄYTTÄVÄT NÄLKÄRUOSKAA TYÖLÄISILLE

Satojatuhansia työläisiä lasketaan nälkätaipaleelle ennen vaaleja

(P. M. kirjeistö P. Hannalta)

WASHINGTON, 8 p. kesäk. — Koko sen jälkeen kun suurten puolueiden konventionit Chicagossa ja San Franciscossa ovat pidetty, lasketaan perusteellisuksista työttömäksi kymmeniä tai satojatuhansia työllisiä. Näin tietävät Washingtonissa kiertävät itsepuolustajat. Tämä pakollinen työttömyys voi olla lyhyt- tai pitkäaikainen, riippuen niiden voimien harkinnasta, jotka työttömyyden synnyttävät. On olemassa kolme tekijää, joista kaksi on yhtäläisestä merkityksestä työttömyyskapitaaleille. Nämä ovat: 1. Hala särkeä työllisten moraalilla ja alentaa palkkoja antamalla työttömyyden maistaa työttömyyttä. 2. Rautateiden kykenemättömyys jättää lisääntyviä tavarakasuja kantotaseeduilta ja tästä johtuva arve rajoittaa tuotantoa tilapäisesti. 3. Suurempien kapitalistien halu poistaa tieltä teollisuudesta ja kaupasta pienemmät keinottelijat, joita paristavat pankin rajotettu luotto ja yleisen lisääntyvä ostokykyttömyys.

Valikka tällä osittaisella "uudelleen-sivittelyllä" on vaarana kehittyä suhteellisen sanonjälkeiseksi paniikkiksi, jota kaikki ekspertit ennustavat, johtolähteen tutkijat selittävät, että tämä tuleva "huono aika" on tarkotettu vain lyhyeksi ajaksi — ohoastaa niin kauaksi kunnes suurkapitaalit ovat lujittaneet aseman varustautuakseen vastaanottamaan koko maailmaa uhkaavaa varakuloisuutta, työttömyyttä ja nälkää, joka odotetaan kiihtyvän laajimmilleen parin vuoden kuluessa.

Sekä vaalikartoksessa että varjelijakseen itseään kansalaismuonjen protestilla kun suuri ryhmä tapahtuu, tahdotaan työväenluokalle opettaa alkuläisä nöyryydessä.

Ensimmäisenä tulevat työmailla väärennetyksi toimittamaan öljyä, terästä ja automobilitteilla suodetun kunhan työlläiset ovat vapaut vaihtamaan työpalkkaansa. Tämän kadonneen "kurin" palauttamiseksi suunnitellaan nyt työnsuorasta öljyä, terästä ja automobilitteilla suodetussa.

ITSENÄISET VOITOLLA SAKSASSA

Ovat saaneet vaaleissa enemmän ääniä kuin mikään muu puolue

BERLIINI, kesäk. 8 p. — Tähän mennessä vaaleista tulleet tiedot osoittavat, että itsenäisen sosialistipuolue, kansanpuolue ja nationalistit ovat saaneet enemmän ääniä kuin muut puolueet ja että enemmistö "sosialistit" ja demokraatit ovat menettäneet paikkoja valtiopäivillä. Kommunistit eivät ole saaneet huomattavammia ääniä muualla kuin Ruhrin alueella.

Berlinissä itsenäisten sosialistien ehdokkaat saivat ääniä enemmän kuin kaksi kertaa enemmän kuin enemmistö "sosialistien" ehdokkaat. He valitsivat kahdeksan sijaa enemmistö "sosialistien" kolmea vastaan. Kansalliskonventionissa oli Berlinin enemmistö "sosialisteilla" viisi ja itsenäisillä neljä edustajaa.

Kreivi von Bernstorff, ollut Saksan lähettiläänä Yhdysvalloissa, joutui vaaleissa häviölle.

Epätavellisten tietojen mukaan ovat eri puolueet saaneet vaaleissa ääniä seuraavasti: itsenäiset sosialistit 3,647,621, (vallanneet 48 sijaa), enemmistö "sosialistit" 3,522,531 (44 sijaa), kansanpuolue 2,633,968 (29 sijaa), demokraattipuolue 1,626,704 (14 sijaa), kansanpuolue 2,633,968 (29 sijaa), demokraattipuolue 1,626,704 (14 sijaa), nationalistit 2,172,261 (22 sijaa), keskustaajant 1,807,987 (20 sijaa) ja kommunistit 328,912 (1 sija).

NEUVOSTO-VENÄJÄ JA ENGLANTI TEHNEET KAUPPASOPIMUKSEN

KAUPANKÄYNTI NEUVOSTO-VENÄJÄN JA ENGLANNIN VÄLILLÄ ALETAAN HETI

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 9, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

LONTOO, kesäk. 9 p. — Venäjän neuvostohallituksen lähetin Gregori Krassinin on onnistunut saada aikaan sopimus kauppasuhteiden uudelleen avaamisesta Englannin ja Neuvosto-Venäjän välillä kokouksessa, johon ottivat osaa yhdeltä puolelta Krassin ja toiselta puolen pääministeri Lloyd-George ja toiset ministeritön jäsenet.

Tämän sopimuksen mukaan yritykset englantilaiset firmat ryhtyvät heti kaupankäyntiin Venäjän kanssa ja seurauksena tästä 300,000,000 dollarin arvosta kuitaa tullaan siirtämään Moskovaan Englantiin. Mikäli täällä ilmoitetaan, hallituksella ei tule olemaan muunlaista kontrollia kaupankäyntiin nähden Venäjän kanssa kuin että se antaa lisenat liikkeille, jotka haluavat tehdä liikettä Venäjän kanssa.

Krassin vakuutti Lloyd-Georgelle neuvottelujen kestäessä, että Venäjä ei enään tule tekemään hyökkäyksiä muihin maihin ja että Lenin on lupannut vapauttaa kaikki Venäjällä olevat englantilaiset vangit, Englannissa vankeina olevia venäläisiä vastaan, jotka nyt tullaan lähettämään kotimaahansa. Hän sanoi myöskin, että kauppasiolilla liikkuvilla Venäjän edustajille annetaan määräys olla harjoittamatta propagandaa Englannissa, Ranskassa ja Italiassa.

SEITSEMÄN SURMATTU LEIPÄ-MELLAKASSA VIENISSÄ

VIENI, kesäk. 9 p. — Täällä oli eilen rajuja mellakoita, joihin liittämällä syyntä ovat korkeat elintarpeiden hinnat. Mellakoissa surmattiin seitsemän henkilöä ja haavoitettiin kahatakymmentä kolmea. Lukusia henkilöitä vangittiin.

VASEMMIST. KONGRESSI SUOMESSA

Suomen lakimiesten yhdistykään ei hyväksy poliisimestari Honkanen tekoa

Lontoo "Daily Heraldin" Suomen kirjeenvaihtaja Griffin Barry tietää lehdelleen seuraavaa:

Helsinki, toukok. 16. — Suomen Sosialisten Työväenpuolueen (vasemmistososialisten) synty on saanut poliisin taholta osakseen siinä määrin vainoa, että se takaa uuden puolueen menestyksen työväestön keskuudessa.

Kongressin kokoontuessa torstaina Helsingin työväentalolla, poliisi tunkeutui sinne ohranan jäsenten kanssa, merkiten ylös kaikki mitä kongressissa sanottiin. Tämä ensimmäinen oskel poliisin taholta on, sanovat parvilliset lakimiehetkin, Suomen perustuslain rikkomista.

Ohjelmakohtia.

Ohranan jäsenet saivat kuulla m. m. seuraavan "väkivalta"-kohdan puolesta ohjelmasta: "Suomen Sosialisten Työväenpuolue vastustaa anarkistisia väkivallantehtäviä, epäjärjestyksiä ja mellakoita. Se pyrkii vaikuttamaan työläisiin valitukseen ja järjestämisen kautta, taatakseen sosialismin toteuttamisen niin pikaisesti, todellisesti ja kivuttomasti kuin suinkin.

"Mutta minkään poliittisen puolueen pelkät päätökset eivät ratkaise yhteiskunnallisen vallankumouksen muotoja. Se on luonnollinen historiallinen prosessi, jota kukaan — Suomesta puhumattakaan — ei voi välttää, ei porvristo, eikä sen järjestöt, ei köyhälistö, eikä sen järjestöt. Tais-telun muodot määrää suureksi osaksi ne sortoimenpiteet, joihin kapitalistiluokka turvautuu. Tämän luokan väkivalta useissa Euroopan maissa, ilmeikköönä se "laillisena" tai ei, on tietenkin suunnattomana esteenä yhteiskunnallisen vallankumouksen rauhallisen toteuttamisen tiellä." Edelleen ohjelmassa esitetään työväen-neuvostojen perustamista teollisuudessa ja maanviljelyksessä alalla ja seuraa ohjelma yleispiirteisään Saksan itsenäisten ohjelmaa.

Kongressin hajottaminen.

Perjantain istunto päättyi dramaattisesti. Kongressi äänesti yksimielisesti Kolmanteen Internationalen yhtymyksen puolesta, jos kongressin hyväksymä ohjelma hyväksyttiin Kolmannen Internationalen taholta. Tällöin poliisikomisario nousi paikaltaan, hajotti kongressin ja marssi 11 edustajaa vankilaan, jossa he ovat vieläkin.

Kotitarkastuksia pantiin toimeen.

Tämän jälkeen poliisit toimittivat kotitarkastuksia vangittujen kodeissa. Minä olin läsnä kun kotitarkastusta toimitettiin Vuolijoen asunnolla. Vuolijoen vaimo vaati poliiseja näyttämään kotitarkastuslupaa, kuulin poliisien sanovan, että heillä ei sellaista ollut, näin rouva Vuolijolle saapuneita yksityiskirjeitä takavaroitettavien, eikä mitään kuitia annettu näin mitenkin muuan poliisista vastasi telefontiin, tekeytyen Vuolijoksi, saadakseen siten urkituksi "salaisuuksia." Telefontiin soittanut "salalittolainen" ei kuitenkaan ollut kuukaan muu kuin Vuolijoen anoppi, joka halusi tietää kodin kohtaloa.

Kaikki kongressin jäsenet sekä useat vasemmistososialistiset valtiopäivämiehet ovat allekirjoittaneet julistuksen, jossa selitetään kaikkien allekirjoittaneiden olevan yhtä paljon vastuullaisia kaikista sanoista ja teoista kuin vangitut johtajatkin. Samoin vedotaan Suomen lakeihin. Tähän mennessä hallitus ei ole ryhtynyt minkäänlaisiin toimenpiteisiin.

Vielä on vaikea sanoa, kuinka paljon uuteen puolueeseen liittyy jäseniä, mutta jonkinlaisen aavistuksen saa siitä, kun vapunpäivän mielenosoituksessa vain pikkunen osa työlläisistä marsi oikeistososialistien mukana. Vasemmistososialistien lipun suojaassa marsi m. m. 60 eri ammattiyhdistystä.

Sääministeri hyväksyy Honkanen menettelyn.

Tukholma, toukok. — Poliitiken julkaisee Helsingistä saamansa yksityiskirjeen, jossa käsitellään poliisimestari Honkanen mielivaltaista menettelyä vasemmistososialistien perustavan kokouksen suhteen, sekä siitä johtuvaa jälkiselvittelyä. Lehti kirjoittaa m. m. seuraavasti: "Keikustelussa Sosialidemokraatin

KEHOTTAVAT NEUV.-VENÄJÄN TUNNUSTAMISEEN

Lukuisasti edistysmielisiä esityksiä jätetty A. F. of L:n konventionille

MONTREAL, 8 p. kesäk. — American Federation of Labor liiton 40:ssä vuosikonventionissa tänään esitettiin useita Amerikan teollisia ja valtiollisia oloja kuin myöskin hallitusta arvostelevia päätöslauseita.

Päätöslauseissa vaaditaan Mexican koskemattomuutta, rautateiden kansallista omistusta kansanvaltaisella johdolla; Irannin itsenäisyyden tunnustamista; komitean nimittämistä valmistamaan perustusta itsenäiselle työväenpuolelle, Neuvosto-Venäjän kaupassulun poistamista; kaupavaihdon alkamista Neuvosto-Venäjän kanssa ja neuvosto-hallituksen tunnustamista; yllsyyttäjä Palmerin asettamista syytteen virkavirheestä; postimestari Burlesonin erottamista; teollisuus-oikeuslakien kumoamista sekä äskettäin laadittujen rautatielakien kumoamista.

Opettajien puolesta teki Abraham Lefkowitz esityksen "koulujen kansanvaltaistamisesta" siten, että opettajille luovutetaan valtuus määrätä opetusohjelmasta kussakin kunnassa. Esityksessä myös vaaditaan oikeutta käyttää koulurakennuksia yleisiin kokouksiin ja puhelaisuuksiin varten.

Seattlen demokraatit vaativat amnestiaa poliittisille vangeille

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 9, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Viidelläkymmenelläniellä äänellä 16 vastaan Kingkauntin demokraattisen klubin progressiiviset jäsenet saivat liberalisille voiton lauantaina, kun hyväksyttiin päätöslause, jossa vaaditaan vapautusta poliittisille vangeille.

Eversti J. M. Hawthorne, joka päätöslauseeseen esitti, sanoi sen olevan alnoan laatuana koko maassa, koska se jakoi sotavangit kolmeen luokkaan ja vaati vapautta vain kahdelle luokalle.

Ensimmäisen luokkaan on jaoteltu ne, jotka ovat joutuneet vankeuteen uskonnollisten, poliittisten ja taloudellisten mielipiteidensä takia.

Toiseen luokkaan kuuluvat amerikalaiset sotilaita, jotka olivat rikkoneet sotilaskurin sääntöjä, mutta eivät olleet tehneet sitä rikollisessa tarkoituksessa.

Kolmanteen luokkaan luetaan ne, jotka yrittivät räjäyttää ammuksitehtaita ja siltaja ja jotka yrittivät asettaa pommia laivoihin. Näille ei suositeta vapautta.

Steve Chadwick, American Legionin jäsen ja entinen armeija-upseeri, johti taistelua päätöslauseen hyväksymistä vastaan.

Eversti Hawthorne kertoi erään 21-vuotiaan kauppalvelijattaren kohtalosta Californiassa. "Puodissa oli myytävänä Kansainvälisen Raamatututkimusliiton julkaisema kirja "The Finished Mystery", joka oli julistettu pannaan. Liikkeenhoitaja kielsi kirjojen myynnin ja tyttö noudatti määräystä.

Eräänä päivänä muuan oikeusdepartimentin agentti saapui puoliin, eversti Hawthorne kertoi. Agentti pyysi tyttöä yhtä kirjaa. Hän kieltäytyi myymästä. Agentti oli itse-pintainen, mutta tyttö yhä kleitäytyi. Viimein agentti viskasi dollarin tiiskille, siappasi yhden kopion ja paketti puodista.

Tyttö kärsii nyt kahden vuoden vankuustoumiota kirjan myymisestä oikeusdepartimentin asiamiehelle, eversti Hawthorne selitti.

Kokouksessa tehtiin esityksiä, että demokraatit olivat myöneet itsensä bolshevikille.

Robert Bridges tehokkaassa puheessaan lausui, että hänen kaksi poikaansa oli palvelut armeijassa ja että kumpikin vaatii poliittisten vankien vaputtamista. Hän varotti, että läsnäolevien American Legionin jäsenten ei pitäisi puhua koko järjestön nimessä.

"Minä en pelkää bolshevikoja," sanoi Bridges. "Emmehän pelänneet

TAAS KAMALA ONNETTOMUUS RAUTATIELLA

Schenectady, N. Y., 9 p. kesäk. — Kolmetoista sai surmansa ja useampia loukkaantui tänä aamuna, kun New York Central radan ekspresijuna törmäsi matkustajajunaan takapäin lähellä Schenectadya. Ekspresijuna ajoi 50 mailin nopeudella onnettomuuden sattuessa, musertaen kaksi takimmaista makuuvaunua.

50 SAANUT SURMANSAA LIEKISSÄ KOBESSA, JAPANISSA

(Sähkösanomatieto)

TOKIO, kesäk. 9 p. — 21 Koben satamassa olevaa proomuja, joissa on ylltse miljoonan gallonan amerikalaisen syndikaatin Vladivostokista tuottamaa gasoliinia, on syytynyt palamaan. Liekkien uhriksi on joutunut mahdollisesti viitisenkymmentä henkilöä.

1000 SOTILASTA LAKKOALUEELLA GALVESTONISSA

Galveston, Texas, 8 p. kesäk. — Tilanne kaupungissa oli pintapuolisesti rauhallinen tänään, kun kaupunki oli sotatilaassa satamatyöläisten paikallisen ja sitkeän lakon takia. Noin tuhannen miestä Texasin kansalliskaartiasta piti patrullia kaduilla ja satamassa.

Naisella kurssia enempi kuin useilla miespolitikuksilla

WASHINGTON, (F.P.) — Anne Marten, joka on ehdokkaana Yhdysvaltain senaattoriksi Nevadassa, on uudelleen kuuluttanut kannattavansa yleistä amnestiaa kaikille poliittisille vangeille, vastauksena Renon American Legionin osastolle, joka vastustaa hänen ehdokkuuttaan amnestia-ohjelman takia.

"Legionin kannasta huolimatta," kuuluttaa Miss Marten, "minä uudeelleen julistan, että tulen vaatimaan vakaumuksellisesti ja valtiollisista syistä tuomittujen vankien pikaista vaputtamista. Mieluummin häviän senaattorinvaaleissa, seisoesani kansan perustuslaillisten oikeuksien puolesta, kuin että tulisin valittuksi vaikenemalla niistä pelkurimaisesti."

Rikollisten hoito Yhdysvalloissa on takapajulla

Detroit, Mich., 8 p. kesäk. — August Vollmer, Californian yliopiston kriminologisen osaston johtaja, puheessaan poliisipäällikköjen vuosikokouksessa "Stetler-hotellissa, ennusti uuden "rikosaallon" leviävän yli Yhdysvaltojen lähimmässä tulevaisuudessa, sanoen nykyisen vankeinhoitojärjestelmän Yhdysvalloissa olevan 150 vuotta ajasta jällessä. "Nykyinen järjestelmä", sanoi Vollmer, "on yhtä tehoton ja narmittainen kuin entinen lääkäri, joka käytyään tarkastamassa vilutautia, isorokkoa ja katkenutta jalkaa sairastavaa potilasta, sanoi: "Te menette kaikin aseen sairaalaan ja otatte vatsapillereitä."

Suomalaiset voittajina Union Recordin marathonsuorituksessa

Viime lauantaina pidettiin Seattlessa Union Recordin toimesta 10 mailin marathonsuoritus, jossa ensimmäisen palkinnon sai suomalainen Verner A. S. Ohls, toisen Eddie W. Stout, kolmannen W. Virta, Ohlsin kilpailukumppani; neljännen Philip Nelson ja viidennen Väinö J. Pukkinen. Ohlsin saavutus oli 1 tunti 3 minuuttia ja 33 2/5 sekuntia. Viides voittaja Väinö Pukkinen on vasta 14-vuotias. Hänen juoksuaan pidetään merkittävänä siihen nähden, että potka kilpailun jälkeen ei näytänyt osottavan vähääkään väsymyksen merkkejä.

Persian hallitus paennut vuoristoon

NEW YORK, (F.P.) — Universal Servicen Pariisin kirjeenvaihtaja tiedottaa, että Persian hallitus on paennut vuoristoseuduille, koska Teheranissa on tapahtumassa muutos neuvosto-järjestelmään. Niin nopea ja varma on siviilitoukkojen e-teenpäin marsi Persiassa, että mahtava kansannousu itämaalilla on odotettavissa muutamassa kuukaudessa.

Kenkien hintoja on alennettu

St. Louis, Mo., 8 p. kesäk. — Kolme suurinta kenkätehdasta kaupungeissa ilmoittaa alentavansa kenkien tukkuhintoja 25 senttiä aina kahteen dollariin paria kohden.

Mrs. O'Haren vapautus ehdollinen

NEW YORK, kesäk. 1 p. — New York Call julkaisee Washingtonin kirjeenvaihtajan tiedonannon toveritar O'Haren vapautusasiasta, jossa kerrotaan, että Mrs. O'Hare ei ole armahdettu eikä hänen siviilioikeuksiaan ole palautettu. Hänet vapautettiin Missourin vankilasta muuttamalla tuomio heti päätyväksi, eikä ilmoittamalla hallituksen käsityksensä, että hänen tuomionsa olisi ollut epäoikeutettu.

Eräs oikeusdepartmentin virkailija, joka asiasta antoi lausuntonsa, selitti seuraavaa: "Mrs. O'Hare vapautettiin sen tähden, että hän, huolimatta valtiollisista mielipiteistään on kaikin puolin kunnollinen nainen ja yleisen syyttäjän käsityksen mukaan on kärsinyt riittävään asti. Hallitus ei luovu mielipiteistään, että hänet oikeudenmukaisesti tuomittiin ja lähetettiin vankilaan. Jos hän käyttäisi vapauttaan "laillisella" tavalla ja välttää "villien puhelien" pitämisen, niin mahdollisesti presidentti Jonkin päivänä antaa hänelle täyden armahduksen ja palauttaa hänelle kaikki siviilioikeudet. Näitä oikeuksia ei voida millään muulla tavalla palauttaa.

Gompers kulkee varotusretkellä

CHICAGO, 9 p. kesäk. (United Press) — American Federation of Labor liiton presidentti Samuel Gompers tuli julkisesta työväestön vaatimukset esiintyessään republikanien konventionin ohjelmakomitean edessä. Hän esitti työlläisten vaatimukset republikanien vaaliohjelmasta. Sanoi järjestyneen työväestön jyrkästi seisovan oikeuksiansa takana.

"Te ette voi estää lakkoja; te ette voi estää ihmisiä toivomasta parempia oloja," hän draamallisesti julisti komitealle. "Jos te koettatte estää ihmis-oikeudet, silloin puhallatte tuleen, joka voi kehittyä rajumyrskyksi. Tämä ei ole mikään uhkaus. Mainitsen vain totuuden."

TUHOISA MYRSKY MINNESOTA-SSA.

St. Paul, 9 p. kesäk. — Hirmu-myrsky riehui läntisessä Minnesotassa tänään. Kaksi on tiedettävi surmautunut ja kolmattakymmentä loukkaantunut, tänne saapuvien tietojen mukaan. Foxholmen kauppa-tuli pois pyyhkäistyksi. Myrsky alkoi North Dakotassa ja pyyhkäisi yli Minnesotan, särkien useita koteja ja halpaannuttanut kuntien liikenteen.

SAALISTAJAT JÄTETÄN RAUHAAN ENGLANNISSA

LONTOO, kesäk. 9 p. — Ministeristö ellen pitämässään kokouksessa päätti antaa raueta puuhan sota-voittojen verottamisesta. Kysymystä oli tutkinut jonkun aikaa parlamentin alahuoneen asettama komitea ja ministeristö.

EIVÄT SAANEET MITÄ VAATIVAT

LONTOO, kesäk. 9 p. — Kansallinen palkkalautakunta on myöntänyt rautatietyöläisille palkkorotusta kahdesta seitsemään sibilinkin viikolta. Lautakunta kuitenkin kieltäytyi hyväksymästä työlläisten vaatimusta ylimääräisestä palkasta joulukuun 1 päivästä.

SAALISTAJAT JÄTETÄN RAUHAAN ENGLANNISSA

LONTOO, kesäk. 9 p. — Ministeristö ellen pitämässään kokouksessa päätti antaa raueta puuhan sota-voittojen verottamisesta. Kysymystä oli tutkinut jonkun aikaa parlamentin alahuoneen asettama komitea ja ministeristö.